

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 18819-02-23 מדינת ישראל נ' בן יהודה

תיק חיצוני: 546009/2022

לפני **כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר**

המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד נטלי איליה קורן
תביעות להב, משטרת ישראל

נגד

הנאשם רחמים בן יהודה
ע"י ב"כ עו"ד עדן פוליטקין
מטעם הסניגוריה הציבורית

החלטה

1. זוהי החלטה שניה שעניינה הכרעה בטענה מקדמית של ההגנה, לפיה כתב האישום אינו מגלה עבירה, מכוח סעיף 149(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982.

רקע צריך לעניין

2. ביום 8.2.2023 הוגש נגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירת **איומים**, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וזאת על בסיס התבטאויותיו בסרטון שפרסם בעמוד הפייסבוק שלו באינטרנט.

3. לאחר שהתקיים דיון, נתתי החלטה ביום 3.10.2023, במסגרתה הוריתי על ביטול כתב האישום לאחר שקיבלתי את טענת ההגנה, כי כתב האישום אינו מגלה עבירת איומים, וזאת נוכח הנימוקים שפירטתי בהרחבה בהחלטתי (**ההחלטה הראשונה**) עליהם לא אחזור.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 18819-02-23 מדינת ישראל נ' בן יהודה

תיק חיצוני: 546009/2022

4. המאשימה לא השלימה עם החלטתי והגישה ערעור לבית המשפט המחוזי ביום 29.11.2023. (ע"פ 63621-11-23). ביום 28.1.2024 התקיים דיון בערעור המדינה, ובסופו החליט כב' בית המשפט המחוזי להשיב את הדיון לפניי וקבע כך:

"במהלך הדיון לפנינו עלתה מחלוקת בשאלה, האם טרם מתן ההחלטה צפה בית המשפט הנכבד קמא בסרטון, אשר מתעד את האמירות שלטענת המערערת מהוות עבירה של איום. לטעמנו, בשים לב למחלוקת שבין הצדדים בנוגע לטיב האמירה וכוונות האומר, יש מקום להתרשמות ישירה לא רק מתוכן האמירה, אלא גם מאופן הצגתה, שצוין גם בכתב האישום כאחת הסיבות בשלו מבקשת המערערת לייחס לאמירה משמעות של איום. שני הצדדים אף ציינו בפנינו כי חפצו בכך. נוכח המחלוקת האמורה, ומשלא מצאנו ביטוי בהחלטה לצפייה כאמור, מצאנו כי הולם שבית המשפט קמא יצפה בסרטון, וישוב וכריע כהבנתו... לכן, בית המשפט קמא יצפה בסרטון האמור – וזאת לאחר שב"כ המשיב הבהירה שלהגנה לא הייתה התנגדות לכך. לאחר הצפייה, כריע האם יש בכך לשנות מהחלטתו אם לאו" (עמ' 5 לפרוטוקול מיום 28.1.2024).

5. ביום 11.2.2024 הוגש לי ע"י המאשימה דיסק המכיל שני סרטונים: האחד, סרטון קצר מעמוד הטוויטר של הנאשם, הנוגע לסעיף 8 בכתב האישום, והשני, הסרטון נשוא כתב האישום, שתואר בפרק א' לעובדות בכתב האישום (סעיפים 1 – 4).

דיון והכרעה

6. ראשית יוער, כי לכתחילה לא סברתי שיש מקום לצפות בסרטון, נוכח טיבה של טענת ההגנה, כי כתב האישום אינו מגלה עבירה. זאת משום שמדובר בטענה מקדמית שאינה דורשת בירור ראיתי, וכל כולה נסמכת על נוסחו של כתב האישום. וכך נאמר ע"י המלומד קדמי:

"פרשת העובדות שבכתב האישום חייבת ליתן ביטוי ברור לכל אחד מרכיביה של העבירה המיוחסת לנאשם: הן רכיבי היסוד הנפשי, והן רכיבי היסוד הנפשי שבה... תמציתה של הטענה הנדונה כאן היא: שגם אם יודה הנאשם בכל העובדות המפורטות בכתב האישום, לא יהיה בכך בסיס נאות להרשעתו בעבירה המיוחסת לו (או בעבירה אחרת מאותו 'סוג'); אשר על כן, אין טעם לקיים את הדיון על-פי אותו כתב אישום, שהרי התביעה 'מוגבלת' להוכחת העובדות המפורטות בו בלבד" [יעקב קדמי, על סדר הדיון בפלילים, חלק שני, כרך א', הוצאת דיונון (תשס"ט-2009), עמ' 1293 (ההדגשה הוספה)].

7. בהחלטה הראשונה יצאתי מנקודת הנחה שאין מחלוקת ביחס לעובדות המתוארות בכתב האישום, וגם לאחר שאימצתי את כל האמור בכתב האישום ניתחתי את כל המפורט בו, מצאתי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 18819-02-23 מדינת ישראל נ' בן יהודה

תיק חיצוני: 546009/2022

שאלת היתכנות להרשעת הנאשם בעבירת איומים, וכי "כתב האישום אינו מהווה בסיס נאות להרשיע את הנאשם" (פסקה 13).

8. **שנית**, ולגופו של עניין – צפיתי בעיון ובתשומת לב בשני הסרטונים שהוגשו, כאשר סרטון הפייסבוק אורכו כ-42 דקות. כפי שציינה בצדק התביעה בכתב האישום, הנאשם מפרט בסרטון "את דעותיו הפוליטיות" של הנאשם (סעיף 1 לפרק העובדות).

9. ניתוח הסרטון מלמד, כי הנאשם נושא בו דברים במספר נושאים מובחנים על פי החלוקה הבאה:

א. הנושא המרכזי של הסרטון הוא כישלונו של השמאל בבחירות, הכרעת הרוב ומעשה המרכבה של הממשלה, וקריאתו החוזרת של הנאשם לנבחרי הימין, להקים את הממשלה בהקדם, שתקיים "דיקטטורה ימנית" (ראו למשל בדקה 30' לסרטון).

ב. נושא מרכזי נוסף, הוא טענותיו של הנאשם בדבר קנוניה של התקשורת וגופי התביעה נגדו ונגד פעילי ימין אחרים, כאשר נעשה שימוש במונח "מאפיה שמאלנית" (ראו למשל בדקה 50:13' ובדקה 28').

ג. בדקות הראשונות (עד דקה 5'), מעדכן הנאשם את צופיו כי משפטו נדחה בחצי שנה. בין לבין הוא גם מגיב להערות צופיו, כפי שניתן להבין מן ההקשר.

ד. בין דקה 5' לדקה 10' מתמקד הנאשם בכישלון השמאל בבחירות כשהוא יוצא נגד דמויות ספציפיות בפוליטיקה, תוך שימוש בשמות תואר כאלה ואחרים לכל אורך דבריו.

ה. בדקה 50:10' אומר הנאשם בקול רם: "הלו! תקשיבו שמאל גזען וארור!" והוא ממשיך למנות את הנזקים שלדעתו גרם השמאל, וזאת עד דקה 13'.

ו. הנאשם מתייחס אל עצמו כאל "אידיאולוג" נטול אינטרסים המדבר בשם האידיאולוגיה הימנית, ויוצא כנגד "טרוללים, הכפשה, הסתה פרועה נגדנו, עשו מהדם שלנו קטשופ" (דקה 14').

ז. בין דקה 14' לערך לדקה 19' לערך, מספר הנאשם על התיקים בהם הועמד לדין, טוען שניסו לגרום לו להודות במעשה שלא עשה, וכי סירב לכך. לדבריו, הוא אינו "אסקופה נדרסת" וטוען למעשה לאכיפה בררנית נגדו, ואפלייתו לרעה לעומת אחרים ששמותיהם מצוינים בדבריו. הנאשם מתייחס למספר אירועים שבגינם נחקר, כשלדבריו הגן על עצמו לאחר שנפל קרבן בעצמו לאלימות. לטענתו, באירוע בו יוחסה לו אלימות, הגיע לידי סרטון "מזכה" שבו רואים אדם אחר (מוסר שם ספציפי) שנראה "דוחף ערבי". לדברי הנאשם, התיק עדיין בפרקליטות בבדיקה (דקה 18').

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 18819-02-23 מדינת ישראל נ' בן יהודה

תיק חיצוני: 546009/2022

- ח. בדקה 50:19' לערך, אומר הנאשם כי הוא רוצה שהימין ידרוס ב-D-9 את אותם אנשי שמאל אותם הוא מכנה "אויבים מבפנים, משתפי פעולה עם האחים המוסלמים".
- ט. בין הדקות 19' ל-25' מתייחס הנאשם שוב לגורמים בתקשורת אותם הוא מכנה "בושה", חוזר על דבריו בדבר ניצחון הימין ומונה לגנאי פוליטיקאים ספציפיים ומכנה אותם בכינויים שונים לרבות "פסיכופט", "בוגד" ו"אשפה ממורמרת" (לדוגמה דקה 21'). בדקה 22' קורא הנאשם באופן נרגש "להביא אנשים שלנו, להרוס את עמדות הכוח של השמאלי".
- י. בדקה 23' לערך, יוצא הנאשם נגד שוטר שלדבריו גייס אנשים להגיע להפגין נגד הנאשם בבית המשפט בדיון שאמור היה להתקיים, ומכנה זאת "צביעות שמאלנית". בהמשך הוא מדבר ככל הנראה על עדת תביעה שאמורה הייתה להעיד נגדו (כפי שניתן להבין) אותה בית המשפט "יזרוק מכל המדרגות" (דקה 55:23').
- יא. בהקשר האמור ובדקה 26' לערך, פונה הנאשם לדבר על משפטה של אורלי לב (פעילת הימין, כעולה מכתב האישום), שלדבריו, הוא חלק מ"הטרלול השמאלני". אז הוא אומר את הדברים המצוטטים בסעיף 3 לכתב האישום: **"ראיתם במשפט של אורלי לב על מה פרקליטת מדינה הייתה מועמדת? תובעת ראשית? הולכת על ציוץ? אז אני אגיד – הלו, איפה הבן שלך? בואי תגלי לנו איפה הבן שלך נעלם? שוויקי איפה נעלם? גברת בן ארי!... על מה בזבזו שבע שעות? על פוסט שאורלי רשמה? איפה שוויקי? תומר שוויקי איפה אתה? אנחנו מחפשים אותך! הלו! הבן של ליאת בן ארי אתה, בוא תגיד לנו מה הבעיה...".** כאן מסתיים ציטוט הדברים בכתב האישום, אלא שיש לו המשך שלא בא זכרו בכתב האישום: **הנאשם טוען ש"העלימו" את הבן של גב' בן ארי "מכל הרשתות החברתיות", ועוד הוא מציין כי היה זה משום ש"השופט שאל אותה, זה הבן שלך? היא שיקרה בבית משפט ואמרה, זה לא הבן שלה שתקף שוטר, הבנתם?... זה לא ייאמן הדבר הזה, זאת מדינה מתנהגת כמו מאפיה שמאלנית..."** (דקות 27 – 28').
- יב. בהמשך ישיר לכך אומר הנאשם לגבי עיתונאי כי הוא "דובר הפרקליטים" וכי "הכל מאפיה שמאלנית" (דקה 28').
- יג. לאחר מכן משתף הנאשם בדעותיו לגבי השלטון המקומי, תוך התייחסות לראש רשות מסוים (דקות 28 – 29').
- יד. הנאשם מדבר על המאבק בין ימין ושמאל במונחים של "מלחמה" (דקה 31'). הנאשם פונה לאנשי השמאל ומוכיח אותם על מעשיהם ואומר, **תוך טפיחה על חזהו מספר פעמים:** "אני אומר את זה, אני רמי בן יהודה אומר את זה. אם לא אראה שינוי דרסטי יכול להיות שגם אני אצא ואגיד את זה לנבחרים שלנו" (דקה 20:34' לערך).
- טו. בדקות 33 – 35' מדבר הנאשם על תמיכתו בחבר הכנסת (כיום השר) דודי אמסלם. הוא מדבר בשבחו וקורא לראש הליכוד מר נתניהו (מי שאז היה מועמד לראשות ממשלה והוטלה עליו מלאכת הרכבת הממשלה) למנותו לכהונת יושב-ראש הכנסת. הוא מצהיר

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 18819-02-23 מדינת ישראל נ' בן יהודה

תיק חיצוני: 546009/2022

אמונים למר אמסלם, ובהמשך אומר בתקיפות: "אנחנו רוצים את דודי אמסלם!" **וטופח על חזהו (דקה 35')**.

טז. בדקה 37' מדבר הנאשם על הצורך בחיזוק ההתנחלויות ובהמשך פונה למר בוגי יעלון בלשון: "הלו! בוגי יעלון! וממשיך ומכנה אותו בכינויים שונים.

יז. הנאשם מסיים את הסרטון באמירה "אני מאמין שהגיע הזמן למשילות".

10. **מניתוח תוכנו של הסרטון** – הן מהדברים שנאמרו והן מהצורה שבה נאמרו והן בהינתן שפת הגוף שנלוותה לדברים – **ניתן להסיק כי הנאשם אומר את הדברים בהתלהבות ובנחישות ומתוך שיח בינו לבין צופיו** (שכאמור הוא מתייחס אליהם בשמות, כשאלו מעירים הערות תוך כדי דבריו). **הוא מרבה להשתמש בתנועות ידיים, עוצמת דיבורו חזקה, וטון דבריו תקיף ומתאפיין בקצב מהיר**. כפי שהצבעתי בסעיף הקודם, הנאשם טופח על חזהו מספר פעמים, ונדמה כי הדבר נועד להדגיש נחישות בהעברת מסרים – פעם אחת כשהוא מתייחס לעניין בן ארי ובנה שוויקי (סעיף קטן י"א לעיל); פעם נוספת, כשהוא מתייחס למאבק בין ימין ושמאל (סעיף קטן י"ד לעיל), ופעם אחרונה כשהוא דורש למנות את מר אמסלם לתפקיד יו"ר הכנסת (סעיף קטן ט"ו לעיל).

11. בנוסף, אף מְטַבֵּעַ הדיבור "הלו!" בעוצמת קול מוגברת, חוזר מספר פעמים: פעם אחת כשהוא פונה לאנשי השמאל (סעיף קטן ה' לעיל); פעם שניה בעניינם של גב' בן ארי ובנה (סעיף קטן י"א לעיל); פעם שלישית כשהוא פונה למר בוגי יעלון (סעיף קטן ט"ז לעיל).

12. כמו-כן ניתן לומר שהנאשם אינו בוחל בשמות תואר ומגוון מילים בעלות הקשרים שליליים כדי לתאר את יריביו הפוליטיים, בין בקבוצה ובין כפרטים אופן התבטאותו, ודבריו חריפים למדי.

13. **ובחזרה להחלטה הראשונה** – בהחלטתי הפניתי לפסיקה הנוגעת לניתוח עבירת האיומים ולמבחנים שנקבעו בה. בע"פ 6368/09 **זקן נ' מ"י** (מיום 12.7.2020) אומץ מבחן משולש כדי לבחון את הדברים המאיימים לכאורה: מה נאמר, מי אמר ומדוע אמר. כמו כן הפניתי לרע"פ 8736/15 **בר נ' מ"י** (מיום 17.1.2018), שם עמד בית המשפט על הקשר ההדוק שבין חופש הביטוי לבין טיבה של עבירת האיומים.

14. לאחר שקיימתי את מצוות בית המשפט המחוזי הנכבד, וצפיתי בסרטונים באופן מעמיק ונוכח הניתוח שפורט לעיל, לא מצאתי לשנות מהחלטתי.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 18819-02-23 מדינת ישראל נ' בן יהודה

תיק חיצוני: 546009/2022

ראשית, בשאלה "מה נאמר", גם המאשימה אינה חולקת שהקשר הרחב של הסרטון הוא הקשר של **הבעת דעה פוליטית** ("... סרטון שמשכו 41 דקות בהן פרט את דעותיו הפוליטיות", סעיף 1 לפרק העובדות בכתב האישום). לתוך ההקשר הזה הנאשם שוזר את ההקשר האישי שלו – דהיינו, את הדרך שלו לבטא את עמדתו הפוליטית בדרך של מחאה, הפגנה והפצת מסרים. הוא מספר על מגעיו עם רשויות החוק, מלין על "איפה ואיפה" וטוען ל"קנוניה" פוליטית מצדו האחר של העבר הפוליטי. בסוקרו את ההליכים המשפטיים השונים, הוא מגיע גם לעניין המשפט של אורלי לב ולעניינם של גב' בן ארי ובנה. כל זאת כדוגמה וביטוי לאותה "קנוניה" לדבריו. אף שהוא מפנה קריאה למר שוויקי, ההקשר של הפניה נובע מהשאלה, "לאן הוא נעלם" ו"מדוע הוא נעלם", וכאן מתייחס הנאשם למניעים העומדים מאחורי העניין. לטעמי, הפרשנות הסבירה של הדברים היא, כי הנאשם אינו מאיים אלא מבקש לקבל תשובות לטענותיו החוזרות ונשנות בסרטון לרדיפה פוליטית ולאכיפה בררנית.

שנית, בשאלת "מי אמר", הרי שאין חולק כי הנאשם או הפעיל ימין שהסרטון הועלה בדף הפייסבוק שלו "הימים עם בנימין [נתניהו]" (סעיף 1 לפרק העובדות בכתב האישום). מכאן שגם כאן מתחזק הרשום שמדובר בהתבטאות פוליטית. זאת ועוד, כפי שעמדתי לעיל, הנאשם מדבר בלהט ובקול רם לכל אורך הסרטון תוך שימוש נמרץ בידיו, לרבות בתנועות של טפיחה על חזהו, תנועות שלא "נשמרו בלעדית" לעניינם של גב' בן ארי ומר שוויקי. גם השימוש במטבע הלשון "הלו!" נועד לשמש אמצעי רטורי למקד את תשומת לב קהל המאזינים והצופים לדבריו, והוא עושה בו שימוש מספר פעמים בקטע, ולא באופן בלבדי בנוגע לגב' בן ארי ומר שוויקי.

שלישית, בשאלת "מדוע נאמר", הרי שכבר עמדתי על כך, שהנאשם מציג עמדה, לפיה מתקיימת "מלחמה" בין ימין ושמאל, והוא סבור כי קיימת "קנוניה שמאלנית" של גורמי התקשורת ורשויות התביעה. זוהי הסיבה לכך שהוא מפרט בפני קהל מאזיניו וצופיו את מגוון ההליכים המשפטיים בהם היה מעורב, ומדוע לטעמו, מדובר ברדיפה בשל היותו פעיל ימין ותו לא. מכאן, שהמסקנה היא, כי העניין שהוא מעלה בגב' בן ארי ובבנה באופן אגבי (אם נמדוד את התכנים לפי משכם), נועד להמחיש את טענותיו האמורות.

15. ניתוח הדברים גם בראי פסק הדין בע"פ 103/88 **ליכטמן נ' מ"י**, פ"ד מג(3) 373 (1989) מלמד שאין מקום לראות בדברים איום. לטעמי כשמאזינים לדברים בהקשר הכולל של משנה פוליטית, ונוכח דרך הביטוי של הנאשם המתובלת בתיאורים שליליים (שלא לומר מילות גנאי) של מי שנתפסים ע"י הנאשם כיריבים פוליטיים, הדברים המופנים כלפי גב' בן ארי ומר שוויקי אינם יכולים להיתפס כאיום, משום שבהקשר הדבר, אין בהם משום הפחדה או הקנטה, ובוודאי שיש קושי ממשי לייחס את מידת הכוונה הנדרשת, כאשר ברקע המהותית של הדברים,

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 18819-02-23 מדינת ישראל נ' בן יהודה

תיק חיצוני: 546009/2022

ביטויים פוליטיים. לכן, כפי שכתבתי בהחלטתי הראשונה, נוכח האופי הפוליטי המובהק של הדברים בסרטון, הם חוסים תחת צלו של חופש הביטוי הפוליטי, שהוא מיסודות הדמוקרטיה.

16. **סוף דבר**. לא מצאתי לשנות מהחלטתי, וסברתי שכתב האישום בנסיבותיו אינו מגלה עבירת איומים ולכן דינו להתבטל, כפי שאני מורה בשנית.

17. זכות ערעור כחוק.

יש לשלוח לצדדים.

ניתנה היום, ח' אדר ב' תשפ"ד, 18 מרץ 2024, בהעדר הצדדים.

דוד שאול גבאי ריכטר, שופט